

Andrzej W. Kaczorowski
Stowarzyszenie „Res Carpathica”
Warszawa

Lwowska i wschodniogaliczyjska działalność Ignacego Kozielskiego (1882–1964)¹

Słowa kluczowe

Ignacy Kozielski, Lwów, Galicja, skauting, harcerstwo, „Eleusis”, „Sokół-Macierz”, „Skaut”, *Wszystko, co nasze...*, Andrzej Małkowski, Olga Drahonowska-Małkowska, Tadeusz Strumiłło, Józef Haller, Skole, Kosów, Związek Harcerstwa Polskiego

Streszczenie

Artykuł omawia lwowski okres (lata 1910–1914) w życiu Ignacego Kozielskiego (1882–1964) – współtwórcy polskiego harcerstwa, autora wiersza *Wszystko, co nasze...*, który stał się harcerskim hymnem, działacza „Eleusis” i „Sokoła-Macierzy”, redaktora „Skauta”, postaci prawie zapomnianej, a zasługującej na upamiętnienie.

---

¹ Referat z konferencji poświęconej dziedzictwu kulturowemu na terenie Karpat Wschodnich, Rafajłowa (Bystricia), 7 VI 2019, w ramach projektu Stowarzyszenia „Res Carpathica” (Warszawa) pt. „Spotkania na Pokuciu II – Warsztaty Rafajłowskie 2019”.

W bocznej sieni pod chórem katedry łańcuckiej we Lwowie zwraca uwagę brązowa tablica poświęcona „Oldze i Andrzejowi Małkowskim, twórcom harcerstwa polskiego”². Nie umniejszając ich zasług dla powstania lwowskiego skautingu – ale i nie przeceniając – nie sposób się zgodzić z tym sformułowaniem. W istocie bowiem byli oni jedynie współtwórcami naszego harcerstwa, podobnie jak cała kadra instruktorska pierwszych polskich skautów we Lwowie w przededniu I wojny światowej. Należał do nich również druh Ignacy Koziulewski – dzisiaj dopiero przypominany – autor wiersza *Wszystko, co nasze...*, który z biegiem lat stał się harcerskim hymnem i jedną z naszych najbardziej znanych pieśni narodowych³.

Wprawdzie wśród osób, które decydowały o powstaniu harcerstwa i jego obliczu, przeważali mieszkańcy Galicji, jednak między nimi niewielu było rodowitych lwowian⁴. Znaczna część współtwórców lwowskiego skautingu wywodziła się z zaboru rosyjskiego i Koziulewski zaliczał się do tej właśnie grupy⁵. Znacznie mniej liczni byli przedstawiciele zaboru pruskiego, nie brakowało też Polaków z głębi Rosji i dalszej Ukrainy⁶. Wszyscy właśnie we Lwowie jako *sui*

---

² Tablica została odsłonięta z inicjatywy ZHR Lwów – Warszawa w 1991 roku, dla upamiętnienia tych, „którzy 80 lat temu założyli we Lwowie pierwsze drużyny skautowe”.

³ Zob. A.W. Kaczorowski, *Autor wiersza „Wszystko, co nasze...” Ignacy Koziulewski (1882–1964)*, „Biuletyn IPN” 2010, nr 5–6, s. 144–150; idem, *Koziulewski Ignacy*, [w:] *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce, K–P*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1994, s. 47–48.

⁴ Do urodzonych we Lwowie należeli jedynie Jerzy Lewakowski i Eugeniusz Piasecki. W Żółkwi urodzili się Kazimierz Wyrzykowski i Maria Opieńska, w Kołomyi Stanisław Sedlaczek, a w Bóbrce Kazimierz Czarnik. Olga Drahonowska przyszła na świat w Krzeszowicach (ok. 1904 r. przeniosła się z rodziną do Kamionki Strumiłowej, a dwa lata później zamieszkała we Lwowie). Według innych badań spośród 42 współtwórców polskiego harcerstwa tylko 14 pochodziło z zaboru austriackiego (w tym dwie osoby ze Lwowa, jedna z Krakowa, trzy z Galicji Wschodniej i osiem z Galicji Zachodniej); A. Massalski, *Rodowody pierwszych skautów i harcerzy z lat 1910–1914 (wersja robocza)*, s. 7–8 [b.r.], muzeum harcerstwa.pl [dostęp: 5.12.2019].

⁵ Podobnie jak Andrzej Małkowski. Przewaga „Królewaków” wynikała z faktu, że po strajku szkolnym 1905 r. wielu aktywnych uczestników buntu młodzieży, pochodzących z zaboru rosyjskiego, znalazło się w Galicji (w tym właśnie Koziulewski) i tam kończyło szkoły średnie i podejmowało studia. Ogółem z Królestwa Polskiego pochodziło 18 współtwórców skautingu (osiem osób z Warszawy i 10 z prowincji); A. Massalski, op. cit.,

⁶ Na przykład Michał Affanasowicz z Petersburga, Jadwiga Falkowska z Tweru

generis genius loci znaleźli sprzyjające warunki do założenia nowej organizacji dla młodzieży. Zdecydowaną większość stanowili studenci dwóch lwowskich uczelni⁷. Faktycznie więc był to ruch akademicki o charakterze ponad – czy trójzaborowym.

Ignacy Koziulewski urodził się 13 stycznia 1882 roku w Starzenicach w parafii Ruda pod Wieluniem, ale miał prawdziwego pecha do swojej metryki⁸. Jego nazwisko zostało źle zapisane⁹, a wyjaśnianie tej sytuacji okazało się konieczne przed wstąpieniem w związek małżeński. Do tego doszło później błędne podanie daty urodzenia Koziulewskiego w *Polskim Słowniku Biograficznym*¹⁰, co pokutuje do chwili obecnej w kolejnych publikacjach historyków harcerstwa.

Jego ojciec Sebastian był ogrodnikiem zatrudnionym w dworze Łubieńskich, który utrzymywał liczną rodzinę (z żoną Barbarą z domu Prochan mieli dwanaścioro dzieci) z pracy na ziemi dzierżawionej w różnych wioskach; z czasem został właścicielem nie-

---

czy Tadeusz Strumiłło z Ukrainy. Według Massalskiego z zaboru pruskiego wywodziło się pięć osób, z Rosji trzy, a z Ziemi Zabranych dwie.

⁷ Słuchaczami lwowskich uczelni było 16 pierwszych skautów i harcerzy (ośmiu reprezentowało Uniwersytet, a sześciu Politechnikę), liczną grupę stanowili też uczniowie (10 osób) i nauczyciele (5); A. Massalski, op. cit., s. 10–11.

⁸ Skan metryki zamieszczam w aneksie.

⁹ „Oczywista rzecz, że ksiądz czy kto tam mylnie zapisał w księgach nazwisko po rosyjsku przez ż, a nie przez z, i dlatego w tłumaczeniu wypada inne zupełnie nazwisko” (List Ignacego do rodziców, początek 1917 r., w zbiorach autora). „Należy, aby ojciec wydobył swoją metrykę z miejsca urodzenia. Dalej trzeba mieć akt ślubu ojca i mamy. Potem podać te papiery do sądu z odpowiednią prośbą, a sąd w drodze urzędowej rzecz załatwi w parafii” (List Ignacego do brata Kazimierza z 17 V 1917, w zbiorach autora). Dodatkowym utrudnieniem była granica między strefami okupacyjnymi: Ignacy mieszkał wówczas w Piotrkowie pod okupacją austriacką, a rodzice znajdowali się na obszarze pod okupacją niemiecką.

¹⁰ W. Błażejowski, *Koziulewski Ignacy*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 14, z. 4, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1969, s. 618–619. Nie wiadomo, czy autor źle odczytał metrykę, czy raczej nastąpił błąd korektorski, w każdym razie skutki okazały się fatalne. Z uporem godnym lepszej sprawy błędną datę powtarza m.in. Muzeum Harcerstwa w Warszawie (M. Bieżanowski, *Koziulewski Ignacy*, [w:] *Harcerski Słownik Biograficzny*, t. 3, red. J. Wojtycza, Muzeum Harcerstwa, Marron Edition, Warszawa 2012, s. 108–111) oraz Wikipedia; nieprawidłowy zapis powieliła nawet Urząd Miejski w Wieluniu, prezentując na swojej stronie internetowej sołectwo Starzenice – miejsce urodzenia Koziulewskiego.

wielkiego gospodarstwa rolnego na Lisińcu (obecnie w obrębie Częstochowy). W 1902 roku Ignacy ukończył Państwowe Gimnazjum Filologiczne Klasyczne w Piotrkowie Trybunalskim. W piątej klasie wstąpił do organizacji młodzieżowej „Przyszłość” („Pet”) i prowadził wraz z innymi walkę o polskość szkoły. Zarabiając na własne utrzymanie, rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego; w tym czasie został członkiem Komisji Gimnazjalnej Związku Młodzieży Polskiej („Zet”), która przekształcona później w Sekcję Koronną Komitetu Centralnego Organizacji Młodzieży Szkół Średnich, stanowiła Dyрекcję „Petu”; działał również w Bratniej Pomocy. Współuczestniczył w organizowaniu strajku szkolnego w szkołach średnich w 1905 roku i walczył o przywrócenie uniwersytetowi polskiego charakteru oraz o nadanie uczelni autonomii, m.in. podpisał petycję z żądaniami studentów i wziął udział w delegacji do kuratora Aleksandra Szwarca. W latach 1906–1907 współpracował z popierającymi bojkot rosyjskiego szkolnictwa dwutygodnikami akademickimi „Znicz” i „Bacność”, zamkniętymi wkrótce przez władze carskie; opublikował tam swoje pierwsze wiersze i artykuły.

Po przerwaniu studiów uzyskał w 1906 roku patent nauczycielski. Pracował w prywatnych szkołach polskich w Warszawie, Grodzisku Mazowieckim i w Żbikowie k. Pruszkowa (gimnazja Marii Kaczyńskiej), prowadził także działalność oświatową wśród rzemieślników warszawskich i ludności wiejskiej. Opiekował się młodszym rodzeństwem, pomagając mu w zdobyciu pracy i wykształcenia. Powołany do służby w armii rosyjskiej, wyjechał 6 lutego 1909 roku do Krakowa, gdzie zapisał się na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po dłuższym leczeniu choroby płuc w Zakopanem od jesieni 1910 roku kontynuował studia na Uniwersytecie we Lwowie, gdzie przebywał do wybuchu I wojny światowej, poszukując wciąż drogi życiowej. Odznaczał się rozległymi zainteresowaniami naukowymi i literackimi, lecz działania wojenne uniemożliwiły mu wyjazd na stypendium zagraniczne. Studia zwieńczył już w wolnej Polsce 2 lutego 1923 roku promocją na doktora filozofii Uniwersytetu Jana Kazimierza, uzyskaną na podstawie rozprawy napisanej pod kierunkiem prof. Wilhelma Bruchnalskiego – była to praca wydana pod tytułem *Łukasz Górnicki. Studium Historyczno-Literackie* (Lwów 1929), która zachowała wartość do dzisiaj¹¹.

---

¹¹ Prof. Bruchnalski już w 1913 r. przyjął za podstawę do rozprawy doktorskiej Kozielskiego jego wysoko ocenioną i nagrodzoną pracę seminaryjną o *Dworzaniu polskim* Górnickiego.

Do Lwowa Kozielski przeniósł się już jako 28-letni mężczyzna i w stolicy Galicji spędził najaktywniejszy społecznie okres swego życia¹². Należał do najczynniejszych członków „Eleusis” – organizacji propagującej dożywotnią poczworną wstrzeźliwość od nałogów: alkoholu, tytoniu, kart i rozpusty. Wziął udział w pierwszym sejmie filareckim latem 1910 roku w lecznicy dr. Apolinarego Tarnawskiego w Kosowie na Huculszczyźnie¹³. Wyróżniał się jako prelegent na niedzielnych zebraniach koła elsów we Lwowie, najczęściej mówił o filozofii indyjskiej, reinkarnacji i okultyzmie, „starając się wykazać w swoich wywodach ich zgodność z naukami wieszczów i chrześcijaństwa”¹⁴. Później zmienił swoje zainteresowania z filozoficznych na historyczne, co znalazło wyraz w tematach głoszonych przez niego odczytów¹⁵. Zamieszkiwał w lwowskim „Ognisku” elsów¹⁶ razem

¹² Bywał pod Wysokim Zamkiem już wcześniej, o czym świadczy adnotacja „Lwów, IV 1909” przy zachowanym w rękopisie wierszu *Na cóż by mądrość moja mi się zdała* (w zbiorach autora). W czerwcu 1910 r. przyjechał do Lwowa, przymierzając się do kariery naukowej (chciał zostać profesorem Uniwersytetu w zakresie literatur słowiańskich, później jego zainteresowania ewoluowały), a w październiku tego roku zdecydował się zamieszkać we Lwowie na stałe. Lokum znalazł początkowo w domu akademickim przy ul. Senatorskiej.

¹³ Autorka książki o tej placówce wymienia nazwiska Kozielskiego wśród obradujących tam elsów (N. Tarkowska, *Lecznicza narodu. Kulturotwórcza rola Zakładu Przyrodoleczniczego doktora Apolinarego Tarnawskiego w Kosowie na Pokuciu (1893–1939)*, Scientia Plus, Kraków 2016). Kozielski uczestniczył także w następnych sejmach filareckich w Żółkowie k. Jasła latem 1912 r. i w Kościelisku k. Zakopanego latem 1913 r.

¹⁴ Czasami wywoływało to ostry sprzeciw uczestników; T. Podgórska, *Stowarzyszenie Patriotyczno-Religijne Eleusis w latach 1902–1914*, Wydawnictwo KUL, Lublin 1999, s. 80.

¹⁵ Ibidem, s. 119; m.in. wygłosił przemówienie z okazji 255. rocznicy złożenia we Lwowie ślubów przez króla Jana Kazimierza.

¹⁶ Czteropokojowe mieszkanie mieściło się na III piętrze domu przy ul. Kraszewskiego 25 (List Ignacego Kozielskiego z 30 VIII 1912, w zbiorach autora). Żaden z licznych przewodników po Lwowie nie wskazuje tego tak ważnego dla początków polskiego skautingu adresu. Podaje się natomiast niezbyt wiarygodną informację, jakoby w budynku nr 27 przy ul. Krasieńskiego mieszkali w latach 1911–1914 (sic!) „założyciele harcerstwa polskiego Andrzej Małkowski i jego żona Olga z Drahonowskich Małkowska” (*Lwów. Ilustrowany przewodnik*, Wydawnictwo Centrum Europy, Lwów–Wrocław 2001, s. 195; bezkrytycznie powtórzyli to m.in. P. Włodek, A. Kulewski, *Lwów. Przewodnik*, Oficyna Wydawnicza Rewasz, Pruszków 2006, s. 254 oraz G. Rąkowski, *Lwów. Przewodnik krajoznawczo-historyczny po Ukrainie Zachodniej*, cz. 4, Oficyna

z Jerzym Grodyńskim, Andrzejem Małkowskim, Tadeuszem Strumiłą, Józefem Komendą i Janem Jachowskim, a częstymi gośćmi bywali przyjeżdżający do Lwowa Stanisław Pigoń, ks. Kazimierz Lutosławski i Józef Kostrzewski¹⁷. Przyjaciele nazywali go Mahatmą, czyli „wielkim duchem”, dla członków koła był „bratem Iśławem”. Działal w organizacjach pozostających pod wpływem „Eleusis”, jak skupiający młodzież szkół średnich Związek Nadziei czy towarzystwo abstynenckie Eleuteria – Wyzwolenie. Publikował w adresowanych do tych środowisk pismach „Młodzież”, „Teką” i „Wyzwolenie”.

Należał do Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Brał czynny udział w Kole Braterskim „Zetu” i Centralizacji (najwyższej władzy „Zetu”) oraz akademickim kole Towarzystwa Szkoły Ludowej¹⁸; był też członkiem Czytelni Akademickiej – pierwszej studenckiej organizacji naukowej¹⁹. Uczestniczył w patriotycznych manifestacjach i obchodach rocznic narodowych; m.in. jako przedstawiciel polskiej młodzieży akademickiej Galicji 11 października 1910 roku niósł trumnę Marii Konopnickiej w kondukcje pogrzebowym na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie, a w Poznaniu w styczniu 1913 roku

---

Wydawnicza Rewasz, Pruszków 2008, s. 291). Tymczasem Andrzej i Olga wzięli ślub 19 czerwca 1913 r. w Zakopanem, dokąd się przenieśli, bardzo więc wątpliwe, by w ogóle wcześniej we Lwowie mieszkali razem; pierwszym (od jesieni 1908 r.) lwowskim adresem Małkowskiego była willa „Luna” przy ul. 29 Listopada 1, Drahonowska zaś mieszkała na ul. Lenartowicza 21 (A. Kamiński, *Andrzej Małkowski*, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1979, s. 19, 58). Latem 1913 r. elsowie wynajęli mniejszy lokal w domu przy ul. Krasieńskiego 23 (List Ignacego Kozielskiego z 5 VII 1913, w zbiorach autora).

¹⁷ A. Kamiński, op. cit., s. 23. W 1911 r. ognisko lwowskie zamieszkiwało początkowo dziewięciu elsów – oprócz wymienionych wyżej także Franciszek Pększyc-Grudziński, Bernard Kalwaryjski i Mikołaj Skiba; T. Podgórska, op. cit., s. 110.

¹⁸ Podczas ulicznej zbiórki składek na Towarzystwo Szkoły Ludowej w święto 3 maja 1911 r. nabawił się kontuzji nogi, która wymagała interwencji chirurgicznej i unieruchomiła go na półtora miesiąca (Listy Ignacego Kozielskiego z 9 V, 15 V i 3 VII 1911, w zbiorach autora).

¹⁹ W 1913 r. organizacja liczyła 712 członków zwyczajnych. Komisja biblioteczna wyrażała wdzięczność za przyczynienie się do powiększania zbiorów m.in. koledze Ignacemu Kozielskiemu; zapewne przekazywał do biblioteki numery redagowanego przez siebie „Skauta”, który znajdował się w wykazie czasopism udostępnianych czytelnikom; XLVI. *Sprawozdanie Czytelni Akademickiej we Lwowie za rok administracyjny 1913*, Lwów 1914, s. 16, 24, 57, 64.

występował w uroczystościach dla upamiętnienia pięćdziesięciolecia wybuchu Powstania Styczniowego.

Był współtwórcą polskiego skautingu, jednym z pierwszych harcerzy i czołowym działaczem harcerstwa. Jako członek Grona Nauczycielskiego „Sokoła-Macierzy” we Lwowie podejmował 26 lutego 1911 roku uchwałę domagającą się od Naczelnictwa Związku Sokolego zgody na wprowadzenie ruchu skautowego do „Sokoła”, a później brał udział w pierwszym trzymiesięcznym kursie skautowym prowadzonym przez Andrzeja Małkowskiego. Miał wykłady na pierwszym zjeździe drużynowych i plutonowych polskich drużyn skautowych (24–25 marca 1912 r.) we Lwowie oraz współredagował uchwałę zjazdową. W redakcji „Skauta” początkowo zastępował Małkowskiego; od połowy marca 1912 roku faktycznie (po wyjeździe Małkowskiego do Anglii), a od września 1912 roku również i formalnie był redaktorem naczelnym pisma aż do czerwca 1914 roku, zamieszczając tam 66 tekstów publicystycznych, nie licząc drobnych notek, opracowań i wierszy. Jednocześnie od 15 marca 1912 do lata 1914 roku wchodził w skład Związkowego Naczelnictwa Skautowego; był członkiem jego Sekcji Redakcyjnej i głównym pisarzem skautowym (do 7 marca 1914 r.)²⁰. W latach 1911–1914 udzielał się także jako instruktor kursów obozowych w Skolem w Bieszczadach i wizytator powstających drużyn; w 1912 roku uczestniczył w pierwszym zimowisku skautowym w Synowódzku.

„Mam więc dużo roboty, bo drużyn skautowych jest sto kilkadziesiąt, a ludzi do pracy kierowniczej niedużo” – pisał w 1913 roku w liście do rodziny. „Ostatnimi czasy zajmowałem się sprawą ustalenia nowego prawa skautowego i objazdami. Byłem wysyłany przez Naczelnictwo (na koszt »Sokoła«), aby przegłądać pracę w miastach prowincjonalnych. Zwiedziłem w ten sposób cały kraj, a jest bardzo piękną nasza ziemia”²¹. Koziulewski wizytował drużyny m.in. w Czerniowcach, Kołomyi, Starym Sączu, Czortkowie, Trembowli, Sokalu, Brodach, „ślicznych Zaleszczykach”, Stanisławowie, Stryju, Nowym Targu, Przemyślu i Zbarażu²².

---

²⁰ G. Nowik, *Polskie związki skautowe i harcerskie 1909–1912. Zarys organizacyjny*, Niezależne Wydawnictwo Harcerskie, Warszawa 2019, s. 50, 53, 63–64.

²¹ List z 5 VII 1913, w zbiorach autora.

²² Sieć drużyn harcerskich w zaborze austriackim obejmowała przed I wojną światową ponad połowę powiatów – 55 miejscowości na ogółem 110 na zie-

Współpracując z lwowskim „Sokołem-Macierzą” i „Eleusis” nad organizacją harcerstwa, był zwolennikiem nurtu etycznego, uważając odrodzenie moralne narodu i wychowanie religijne za główny kierunek pracy niepodległościowej. Przyczynił się w ten sposób do wprowadzenia do prawa harcerskiego wymogu abstynencji oraz do roty przyrzeczenia harcerskiego nakazu służby Bogu; poparł też tworzenie skautingu żeńskiego.

*

Podczas pobytu we Lwowie Kozielowski oddawał się twórczości poetyckiej. W 1911 roku debiutował w prasie lwowskiej na łamach „Słowa Polskiego”²³, a w 1913 roku wyszedł drukiem jego pierwszy utwór książkowy – poemat *Słowo o Królu Warneńczyku*²⁴. Na podstawie odautorskich informacji umieszczanych pod tekstami (z datą i miejscem ich powstania) można sądzić, że klimat stolicy Galicji raczej sprzyjał uprawianiu poezji²⁵.

---

miach polskich i zagranicą, w których powstał skauting; J. Tazbir, *Geografia środowisk polskiego skautingu – harcerstwa w latach 1910–1921*, s. 2–3. [b.r.], muzeum harcerstwa.pl [dostęp: 05.12.2019]. Wiosną 1914 roku w Galicji działało ok. 114 drużyn męskich zrzeszających blisko sześć tysięcy skautów i ok. 33 drużyn żeńskich liczących około tysiąca skautek; G. Nowik, op. cit., s. 65. Drużyny podlegały siedmiu okręgom „Sokoła”. W okręgu VII (Stanisławów) istniały także w Rohatynie, Monasterzyskach, Buczaczu, Tłumaczu, Śniatynie i Kosowie; w okręgu VI (Tarnopol) – w Złoczowie i Borszczowie, w okręgu V (Lwów) – w Rawie, Żółkwi, Jaworowie, Gródku Jagiellońskim, Bóbrce, Komarnie, Samborze, Drohobyczu, Borysławiu i Turce, zaś w okręgu IV (Przemyśl) – w Niżankowicach, Dobromilu i Chyrowie; G. Nowik, op. cit., s. 66.

²³ Jak pisał (niezbyt ściśle), były to jego pierwsze drukowane wiersze; ukazały się na stronie tytułowej gazety z inicjatywy przyjaciół (List Ignacego Kozielowskiego z 3 VII 1911). „Słowo Polskie” było organem Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego, pismem kierował w tym czasie Zygmunt Wasilewski. Do współpracowników lwowskiego dziennika należeli m.in. Jan Kasprówic, Kornel Makuszyński, Władysław Reymont, Henryk Sienkiewicz, Kazimierz Tetmajer, Leopold Staff, Gabriela Zapolska i Maryla Wolska.

²⁴ Pod firmą „Promethidion” dzieło to wydał els i przyjaciel Kozielowskiego księgarz Jan Jachowski (1891–1977), dla którego była to również pierwsza publikacja książkowa w bogatym dorobku wydawniczym.

²⁵ Na 122 wiersze z lat 1902–1921, które składały się na jedyny tomik poetycki autora *Wszystko, co nasze...*, 14 pochodziło z czasów lwowskich (1910–1912). I. Kozielowski, *Tchnienie przyrody*, Promethidion, Poznań 1922; z pewnością zbiorów ten nie zawiera całego jego dorobku. Prawdopodobnie był także

Niewątpliwie najważniejszym dokonaniem Ignacego Kozielowskiego we Lwowie okazał się wiersz – wydrukowany bez tytułu i podpisu – którego pierwsza z dziewięciu zwrotek zaczynała się słowami *Wszystko, co nasze, Ojczyźnie oddamy!* „Po powrocie późnym wieczorem do domu akademickiego otwarłem okno, które wychodziło na wielki ogród, usiadłem przy stole i wsłuchując się w ciszę pogodnej nocy jesiennej zacząłem przelewać na papier w formie wierszowanej to, czym sam żyłem od lat i czym żyli moi koledzy, tzn. sprawą wolności narodowej...” – tak po niemal półwieczu wspominał powstanie tych strof ich autor²⁶. Wiersz opublikowany na pierwszej stronie pierwszego numeru wydanego we Lwowie 15 października 1911 roku dwutygodnika „Skaut”, organu Naczelnej Komendy Skautowej, otwierał zarazem dzieje polskiego harcerstwa. Skierowany do młodzieży, głęboko patriotyczny, nawiązujący wyraźnie do Mickiewiczowskiej *Ody do młodości* i *Króla-Ducha* Słowackiego, miał charakter programowy i znakomicie spełnił rolę artykułu wstępnego od redakcji nowego pisma. Doskonale też utrafił w nastroje młodego pokolenia Polaków, dążącego do odzyskania niepodległości Ojczyzny.

Wiersz szybko zdobył popularność, stanowiąc żelazny punkt repertuaru zebrań, na których organizowano i zakładano drużyny skautowe; prosty w formie, w porywających słowach streszczał wszystkie ideały młodzieży. Andrzej Małkowski i Olga Drahonowska byli nim urzeczeni²⁷. Wkrótce drużna Olga, słuchaczka Konserwatorium Lwowskiego, idąc na kolejną zbiórkę zaczęła myśleć o dopasowaniu skautowego tekstu do melodii śpiewanej wówczas przez lwowską ulicę pieśni rewolucyjnej *Na barykady, ludu roboczy, czerwony sztandar do góry wznieś*. W 1912 roku w „Skaucie” ukazała się druga, nieco zmieniona wersja wiersza – już jako *Marsz Skautów*, z nutami pisanymi ręką Drahonowskiej i słowami Kozielowskiego. Dziełem Drahonowskiej był również refren *Ramię przę! Słabość krusz!*

Od tego czasu pieśń *Wszystko, co nasze, Polsce oddamy* – jako ha-

---

autorem niektórych utworów o treści patriotycznej zamieszczanych anonimowo na łamach „Skauta”, ponadto drukował wiersze w innych pismach i prezentował w listach do rodziny.

²⁶ Z. Buchliński, *O początkach polskiego harcerstwa opowiada wystawnikowi „Słowa Powszechnego” dr Ignacy Kozielowski, najstarszy harcerz polski, twórca harcerskiego hymnu, „Słowo Powszechno” 1957, nr 25.*

²⁷ A. Kamiński, op. cit., s. 53.

sło w walce o niepodległość – obiegła kraj, przekraczając granice zaborów. Najstarsza i najpopularniejsza (obok *Płonie ognisko i szumią knieje* Jerzego Brauna), po *Rocie* Konopnickiej, stała się w okresie międzywojennym hymnem harcerskim i weszła na trwałe do śpiewnika narodowego. Zakazana w latach stalinowskich – podobnie jak autentyczne harcerstwo – za jej śpiew groziło w najlepszym razie przesłuchanie w UB – przez zjazd ZHP w grudniu 1956 roku została przyjęta ponownie jako hymn. Zarówno przed wojną, jak i w latach powojennych doczekała się wielu przeróbek, m.in. w 1977 roku na VI Zjeździe ZHP podstępnie dodano nową zwrotkę autorstwa Jerzego Majki (ostatniego redaktora naczelnego „Trybuny Ludu”) o jutrze „socjalistycznej, biało-czerwonej” Ojczyzny. Wersja ta przetrwała tylko do 1981 roku, kiedy VII Zjazd ZHP przyjął za hymn jedynie pierwszą zwrotkę i refren pieśni *Wszystko, co nasze...* z 1912 roku. Obecnie jest ona hymnem ZHR i pozostałych organizacji harcerskich.

*

Po wybuchu I wojny światowej Koziulewski zgłosił się do plutonu skautowego Legionu Wschodniego, opuszczając Lwów. Po odmowie złożenia przysięgi na wierność cesarzowi Austro-Węgier i rozwiązaniu Legionu, znalazł się w zakonspirowanym oddziale harcerskim w Kośnych Hamrach koło Poronina, a po ujawnieniu przez policję austriacką przygotowań do utworzenia „Rzeczypospolitej Podhalańskiej” wyjechał do Wiednia. Organizował tam i prowadził drużyny harcerskie młodzieży polskiej przybyłej z Galicji po wkroczeniu wojsk rosyjskich; uczył w żeńskiej szkole dla uchodźców i redagował wspólnie z Tadeuszem Strumiłłą pisma młodzieżowe „Życie Nowe” (1915) i „Orka” (1916), zamknięte wkrótce przez władze austriackie. Podczas pobytu w Wiedniu był członkiem Centralizacji „Zetu”, występował jako przeciwnik orientacji austriacko-niemieckiej i ówczesnych koncepcji niepodległościowych Józefa Piłsudskiego. Mimo cenzury wojskowej docierały do niego wieści ze Lwowa.

W 1916 roku przeniósł się do zajętego przez wojska austriackie Piotrkowa, gdzie uczył w miejscowych gimnazjach. Ożenił się 24 czerwca 1917 roku z nauczycielką Marią Bolesławą Lebiszówną pochodzącą z Sosnowca. Małżeństwo było bezdzietne.

Latem 1918 roku Koziulewski uczestniczył, jako zastępca komendanta, w pierwszym kursie instruktorskim w Staszowie, zorganizowanym przez Naczelny Inspektorat Harcerski. W tym czasie

wydał swój najpopularniejszy utwór – opowieść o patronie harcerzy Zawiszy Czarnym z Garbowa, później jeszcze wznawianą. W wojnie polsko-bolszewickiej wziął udział jako ochotnik – szeregowiec 21. pułku piechoty. Należał do współzałożycieli Związku Harcerstwa Polskiego; w 1923 roku otrzymał stopień harcmistrza Rzeczypospolitej. Na pierwszym Zjeździe Walnym ZHP 2 stycznia 1921 roku wygłosił referat o obrzędowości w harcerstwie; wszedł do Naczelnej Rady Harcerskiej. Redagował czasopisma harcerskie, m.in. „Harcerza” (1921) i „Harcmistra” (1924 ze Strumiłłą). Był przeciwnikiem sanacji; zaliczał się do grupy czołowych instruktorów harcerskich sympatyzujących z obozem narodowo-demokratycznym i chrześcijańską demokracją. Należał do zwolenników nadania ZHP oblicza religijnego i narodowo-katolickiego. W latach 1922–1923, pod pseudonimem I. Starzeńczyk, wydał powieść sensacyjno-przygodową z życia młodzieży *Harcerskie troski* (t. 1, *Cień Lewiatana*; t. 2, *Zwycięskie lilie*), potem wznowioną. W latach 1934–1939 był redaktorem naczelnym i wydawcą „Strażnicy Harcerskiej” – związanego z Narodową Demokracją pisma opozycyjnego w stosunku do oficjalnych władz harcerstwa; w 1935 roku demonstracyjnie wystąpił z ZHP. Działał wówczas w skupiającym opozycję narodowo-katolicką Kręgu Starszoharcerskim św. Jerzego w Warszawie.

Był pedagogiem z powołania, przez większą część życia utrzymywał się z pracy nauczycielskiej. W 1920 roku został wizytatorem wydziału szkolnictwa średniego Sekcji Oświecenia Publicznego Komisarjatu Generalnego Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich w Wilnie; w latach 1926–1928 był dyrektorem eksperymentalnego gimnazjum męskiego w Ostrowie k. Wielenia nad Notecią. Uczył w wielu szkołach, m.in. w Częstochowie, Skierniewicach i w Warszawie (najdłużej w gimnazjum Księży Marianów na Bielanych w latach 1928–1933). W 1934 roku został pozbawiony przez władze sanacyjne możliwości zatrudnienia w zawodzie nauczycielskim. W latach 1930–1933 współpracował ze „Szkołą”, organem Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych; w latach 1925–1939 był członkiem zarządu Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, brał też udział w Komisji Oceny Książek dla Młodzieży w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Jak wielu pierwszych polskich skautów, był działaczem „Sokoła”. Redagował „Przegląd Sokoli” i „Przewodnik Gimnastyczny Sokół”, którym faktycznie kierował w latach 1924–1927 i gdzie m.in.

potępił zamach majowy Piłsudskiego. Wchodził w skład Przewodnictwa Związku Sokolego (od 1924 r.) i był prezesem gniazda sokolego w Brwinowie, dokąd przeprowadził się w 1929 roku. Wspólnie m.in. z Władysławem Grabskim, abp. Józefem Teodorowiczem i Romanem Dmowskim opracował album *Bolesław Chrobry 1025–1925*, wydany w Warszawie z okazji „Sokolego Roku Chrobrowskiego” w dziewięćsetną rocznicę koronacji. W 1937 roku opublikował broszurę *Wczoraj, dzisiaj i jutro Sokolstwa*, a rok później (wraz z żoną) *O Tadeuszu Kościuszcze naczelniku narodu patronie sokolstwa polskiego*.

Kozielewski współpracował i przyjaźnił się z gen. Józefem Hallerem, którego poznał jeszcze w latach lwowskich podczas działalności w „Sokole”²⁸ i skautingu; m.in. razem byli instruktorami kursu skautowego w 1913 roku w Skolem. W okresie międzywojennym łączyła ich wspólna aktywność we władzach ZHP, którego Haller był w latach 1920–1923 przewodniczącym²⁹, oraz w Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce. Nie brakowało również innego rodzaju kontaktów³⁰, czemu sprzyjała także wspólnota poglądów, zwłaszcza krytyczne spojrzenie na rządy sanacji i rolę marszałka Józefa Piłsudskiego w II RP oraz podobne zapatrywania dotyczące znaczenia Kościoła w życiu narodu i państwa. Kozielewski wprowadził nawet postać Hallera do swej powieści harcerskiej³¹. Odwiedził też Wielką Wieś nad Bałtykiem – późniejsze Hallerowo.

Wobec trudności ze znalezieniem pracy w szkolnictwie, Kozielewski związał się w 1934 roku z dziennikarstwem, współpracując ze stołecznymi dziennikami „ABC” i „Wieczorem Warszawskim”. Publikował również w „Myśli Narodowej” i „Niwie”.

---

²⁸ Kpt. Józef Haller był członkiem Wydziału „Sokoła-Macierzy” oraz instruktorem wojskowym i inspektorem Stałych Drużyn Sokolich.

²⁹ M.in. Józef Haller jako przewodniczący ZHP i Ignacy Kozielewski „za sekretarza generalnego” sygnowali dokumenty władz harcerskich. W. Błażejowski, *Bibliografia harcerska 1911–1960*, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1981, s. 309–310.

³⁰ Generał wizytował szkołę w Wieleniu, gdy dyrektorem był tam Kozielewski, odwiedzał go też prywatnie. W częstochowskim mieszkaniu jego rodziny w latach 80. XX w. pokazywano mi stół, przy którym swego czasu zasiadał Haller. W swoich dyktowanych pod koniec życia wspomnieniach nie wymienia jednak Kozielewskiego (J. Haller, *Pamiętniki z wyborem dokumentów i zdjęć*, LTW, Łomianki 2014).

³¹ Akcję utworu, rozgrywającą się pod Jasną Górą, rozpoczynał opis przejazdu „błękitnego generała” przez Częstochowę, kończyły natomiast jego gratulacje dla dzielnych harcerzy, którzy zdemaskowali antypaństwowy spiszek Żydów.

W latach 1930–1939 zaangażował się w prace Akcji Katolickiej, zajmując się m.in. Katolickim Stowarzyszeniem Mężów i apostołstwem trzeźwości. Za działalność tę papież Pius XI przyznał mu 18 maja 1938 roku odznaczenie „Pro Ecclesia et Pontifice”.

Okupację niemiecką podczas II wojny światowej spędził w Brwinowie, prowadząc w latach 1941–1945 tajne nauczanie w gimnazjach w Bronowicach, Milanówku i Brwinowie oraz kolportaż polskiej prasy konspiracyjnej. Po zakończeniu działań wojennych, zagrożony aresztowaniem przez nowe władze, przeniósł się w 1945 roku do Kłobucka i Mstowa, gdzie organizował miejscowe gimnazja. W 1947 roku osiadł w Krzepicach, pracując początkowo jako dyrektor liceum, zaś od 1949 roku jako nauczyciel języka rosyjskiego, został bowiem pozbawiony prawa nauczania języka polskiego. Jego przedwojenne książki znalazły się w ministerialnych spisach publikacji wycofanych z obiegu. W 1959 roku wydał *Słownik wyrazów o podobnym brzmieniu a odmiennym znaczeniu w języku rosyjskim i polskim*. Nazywany przez uczniów „Koziołkiem”, zaskarbił sobie uznanie i wdzięczność wielu roczników młodzieży szkolnej; wśród jego wychowanków było m.in. około trzydziestu kapłanów.

W latach pięćdziesiątych Kozielewski nawiązał kontakt z oddziałem „Słowa Powszechnego” w Częstochowie, sympatyzując następnie z ruchem społecznie postępowym katolików. W latach 1950–1956 udzielał się jako prezes „Caritasu” i przewodniczący koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Krzepicach, a później był radnym – członkiem Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kłobucku i przewodniczącym komisji oświatowej. Wszedł do Społecznego Komitetu Obchodu 600-lecia Krzepic (z Edwardem Gierkiem na czele) i opublikował okolicznościową monografię tego miasta³². W latach 1956–1957 znalazł się w Prezydium Okręgowego Komitetu Działaczy Katolickich Ziemi Częstochowskiej (m.in. z Zenonem Komenderem); w 1958 roku został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. W 1959 roku wstąpił do Stowarzyszenia PAX.

W roku 1962, jako emeryt, przeniósł się do Częstochowy i zamieszkał na Lisińcu. W ostatnich latach pracował jeszcze jako lektor języka rosyjskiego w Niższym Seminarium Duchownym w Częstochowie. Zmarł 9 lipca 1964 roku w szpitalu w Ostrowach k. Bła-

---

³² Po ocenzurowaniu tekstu przez wydawcę (usunięto m.in. fragmenty dotyczące roli Kościoła w dziejach Krzepic) wycofał swe nazwisko jako autora publikacji.

chowni³³; został pochowany w grobie rodzinnym na cmentarzu św. Rocha w Częstochowie. Wśród uczestników pogrzebu nie było ani jednego harcerza.

Dzisiaj pieśń harcerską *Wszystko, co nasze, Polsce oddamy* śpiewa się na wielu uroczystościach patriotycznych, zarówno w kraju, jak i wśród Polaków poza jego granicami, na Wschodzie i Zachodzie, jak na przykład na spotkaniu premiera Tadeusza Mazowieckiego z rodakami w ambasadzie polskiej w Moskwie czy podczas londyńskich obchodów rocznicy zbrodni katyńskiej. Jak każda pieśń narodowa, stała się szybko własnością ogółu, a o jej autorze zapomniano. Zdarza się, że nazwiska Kozińskiego brakuje w śpiewnikach i podręcznikach muzyki.

W okresie powojennym postać Ignacego Kozińskiego skazana była na przemilczenie i zapomnienie również ze względów ideologicznych. Jeden z współtwórców polskiego skautingu, zwolennik religijno-moralnego nurtu w wychowaniu młodzieży, els i sokół, działacz narodowo-katolicki i wybitny pedagog nie mógł być przecież patronem ani wzorem dla harcerzy PRL. Dopiero w ostatnich latach przed upadkiem systemu komunistycznego – dzięki staraniom kilku lokalnych środowisk oraz wytrwałym działaniom paru osób – Koziński doczekał się społecznej rehabilitacji, chociaż wciąż jeszcze nie przywrócono w pełni pamięci o tym czołowym przedstawicielu naszego harcerstwa i jego roli w ukształtowaniu tego ruchu³⁴. A był to człowiek niepospolity, o fascynującej osobowości, wielu talentach oraz zasługach i barwnej biografii.

Andrzej W. Kaczorowski

---

³³ Ta informacja (zgodna z aktem zgonu) o właściwym miejscu śmierci Kozińskiego jest również powszechnie ignorowana przez wszystkich historyków harcerstwa od Błażewskiego po Bieżanowskiego, którzy błędnie wymieniają Częstochowę. Ostatnio błąd ten upowszechnia Oficyna Wydawnicza „Impuls” z Krakowa w serii reprintów drukowanych pod hasłem (*nomen omen!*) „Przywrócić Pamięć” (I. Koziński, *Siła nasza od nas zależy 1911–1914*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019, s. 94; idem, *Zawisza Czarny*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2018, s. 75), a także w szkicu biograficznym (S. Stanik, *Ignacy Koziński – Harcmistrz Rzeczypospolitej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019, s. 21, 82).

³⁴ M.in. brak jakiegokolwiek upamiętnienia jego osoby i pieśni *Wszystko, co nasze...* we Lwowie.

Bibliografia

Źródła archiwalne

Korespondencja Ignacego Kozielowskiego (zbiory własne autora)

Źródła drukowane

Haller Józef, *Pamiętniki z wyborem dokumentów i zdjęć*, LTW, Łomianki 2014.

Kozielowski Ignacy, *Siła nasza od nas zależy 1911–1914*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019.

Kozielowski Ignacy, *Tchnienie przyrody*, Promethidion, Poznań 1922.

Kozielowski Ignacy, *Zawisza Czarny*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2018.

XLVI. *Sprawozdanie Czytelni Akademickiej we Lwowie za rok administracyjny 1913*, Lwów 1914.

Artykuły biograficzne

Bieżanowski Marek, *Kozielowski Ignacy*, [w:] *Harcerski Słownik Biograficzny*, t. 3, Muzeum Harcerstwa, Marron Edition, Warszawa 2014.

Błażejowski Wacław, *Kozielowski Ignacy*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 14, z. 4, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1969.

Ignacy Kozielowski, https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Kozielowski [dostęp: 05.12.2019].

Kaczorowski Andrzej W., *Autor wiersza „Wszystko, co nasze...” Ignacy Kozielowski (1882–1964)*, „Biuletyn IPN” 2010, nr 5–6.

Kaczorowski Andrzej W., *Kozielowski Ignacy*, [w:] *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce, K–P*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1994.

Opracowania

Błażejowski Wacław, *Bibliografia harcerska 1911–1960*, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1981.

Buchliński Z., *O początkach polskiego harcerstwa opowiada dr Ignacy Kozielowski, najstarszy harcerz polski, twórca hymnu harcerskiego*, „Słowo Powszechne” 1957, nr 25.

Kamiński Aleksander, *Andrzej Małkowski*, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1979.

Massalski Adam, *Rodowody pierwszych skautów i harcerzy z lat 1910–1914 (wersja robocza)*, Warszawa, [b.r.], https://hugepdf.com/download/prof-dr-hab-adam-massalski_pdf [dostęp: 05.12.2019].

Nowik Grzegorz, *Polskie związki skautowe i harcerskie 1909–1922. Zarys organizacyjny*, Niezależne Wydawnictwo Harcerskie, Warszawa 2019.

Podgórska Teresa, *Stowarzyszenie Patriotyczno-Religijne Eleusis w latach 1902–1914*, Wydawnictwo KUL, Lublin 1999.

Stanik Stanisław, *Ignacy Koziński – Harcmistrz Rzeczypospolitej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019.

Tarkowska Natalia, *Lecznica narodu. Kulturotwórcza rola Zakładu Przyrodoleczniczego doktora Apolinarego Tarnawskiego w Kosowie na Pokuciu (1893–1939)*, Scientia Plus, Kraków 2016.

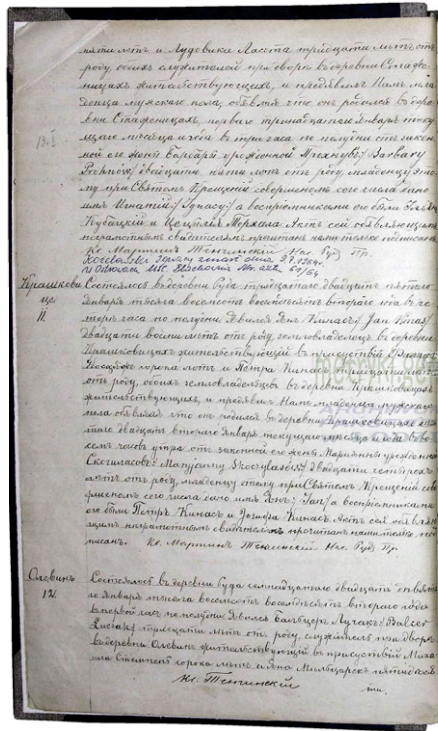
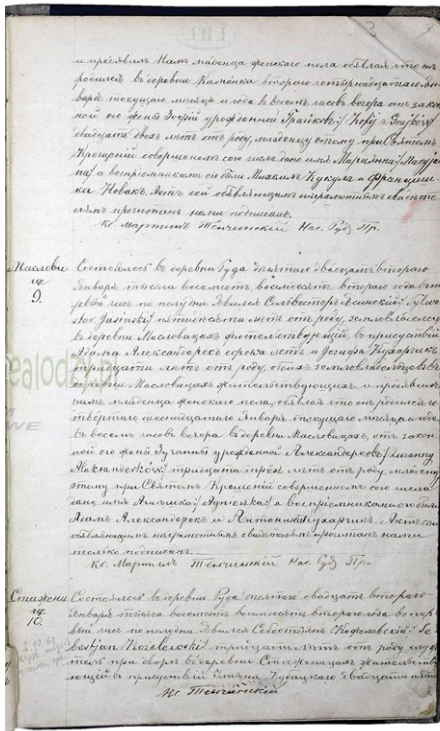
Tazbir Julia, *Geografia środowisk polskiego skautingu – harcerstwa w latach 1910–1921*, Warszawa, [b.r.], muzeum harcerstwa.pl [dostęp: 05.12.2019].

Przewodniki

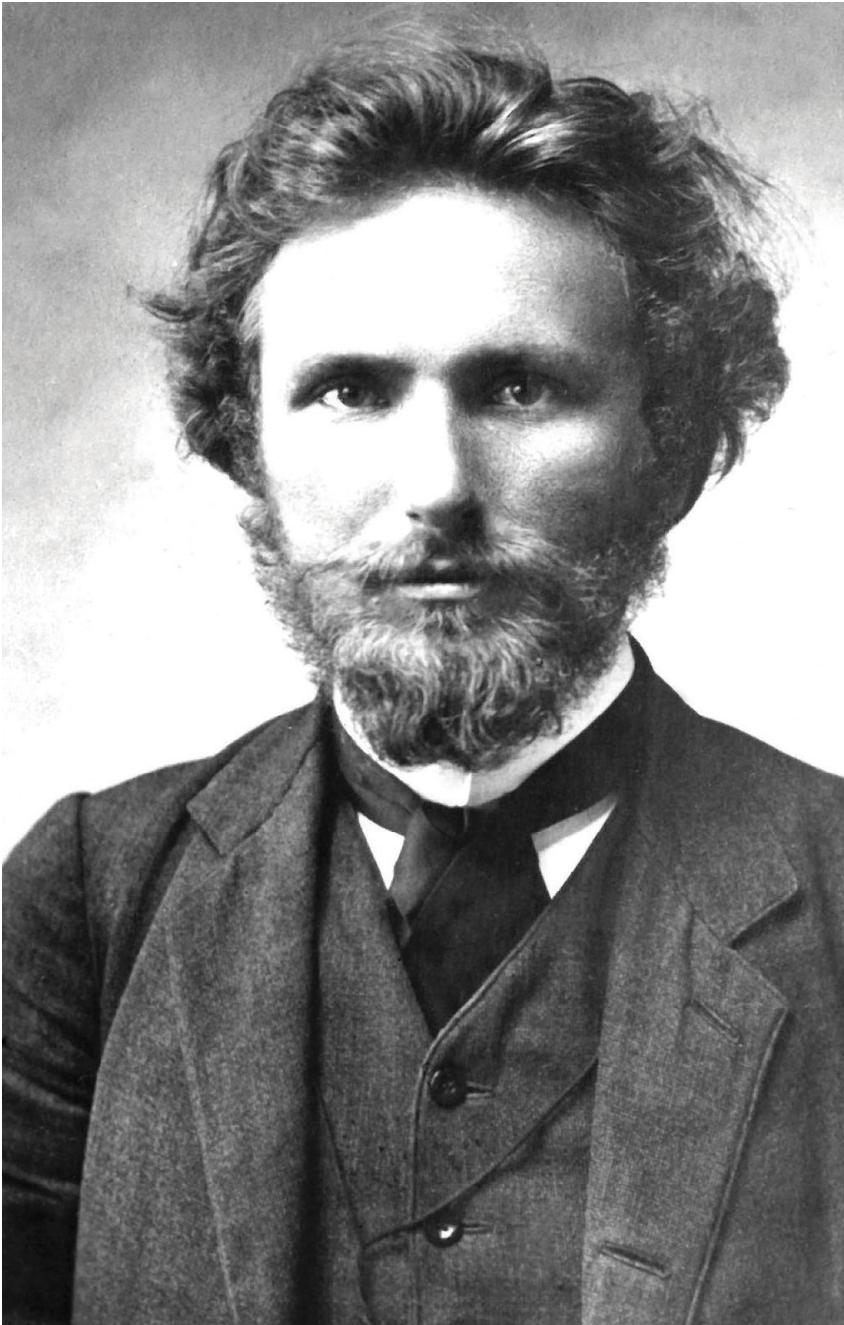
Lwów. *Ilustrowany przewodnik*, Wydawnictwo Centrum Europy, Lwów–Wrocław 2001.

Rąkowski Grzegorz, *Lwów. Przewodnik krajoznawczo-historyczny po Ukrainie Zachodniej*, Oficyna Wydawnicza Rewasz, Pruszków 2008.

Włodek Przemysław, Kulewski Adam, *Lwów. Przewodnik*, Oficyna Wydawnicza Rewasz, Pruszków 2006.

Metryka Ignacego Kozelewskiego. Archiwum Państwowe w Łodzi, Zespół 1651/D, Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej w Rudzie. Urodzenia 1882, akt nr 10. Zwraca uwagę dopisek na lewym marginesie „13.I” oraz u dołu: „Kozelewski [sic!] Ignacy zmarł dnia 9.7.1964 r. w Ostrowach USC Błachownia Nr aktu 61/64”.

Ignacy Koziński, student Uniwersytetu Lwowskiego w 1910 r.
Zdjęcie ze zbiorów Andrzeja W. Kaczorowskiego

25-lecie ślubu Ignacego i Marii Kozielskich, Brwinów, 24 czerwca 1942 r.
Pierwsza po prawej Stanisława z Kozielskich Gałęcka, siostra stryjeczna
Ignacego, który w rodzinie był nazywany wujkiem Inkiem. Zdjęcie ze zbiorów
Andrzeja W. Kaczorowskiego

Grób Ignacego Kozińskiego na cmentarzu św. Rocha w Częstochowie, fot. Andrzej W. Kaczorowski

Ulica Ignacego Kozielskiego (poprzednio: Małgorzaty Fornalskiej) na osiedlu Parkitka w Częstochowie to jedno z nielicznych upamiętnień autora hymnu harcerskiego w przestrzeni publicznej. Przy tablicy Barbara Dowiatt i Witold Winnicki z Warszawy, wnuki Stanisławy Gałęckiej z Kozielskich, fot. Andrzej W. Kaczorowski

The Activity of Ignacy Koziellewski (1882–1964) in Lviv and East Galicia

Keywords

Ignacy Koziellewski, Lviv, Galicia, scouting, the Scouts, "Eleusis," "Sokół-Macierz," "Skaut," *Wszystko, co nasze...* (*All that is ours...*), Andrzej Małkowski, Olga Drahonowska-Małkowska, Tadeusz Strumiłło, Józef Haller, Skole, Kosiv, the Polish Scouting and Guiding Association

Abstract

The article focuses on the Lviv-related period (the years 1910–1914) in the life of Ignacy Koziellewski (1882–1964) – the co-author of the Polish scouting, the author of a poem entitled *Wszystko, co nasze...* (*All that is ours...*) which became the hymn of the Polish scouting, the active member of "Eleusis" and "Sokół-Macierz" organizations, the editor of "Skaut" – an almost forgotten figure deserving to be commemorated.

Lviv und ostgalizische Aktivitäten von Ignacy Koziellewski (1882–1964)

Schlüsselwörter

Ignacy Koziellewski, Lviv, Galizien, Scouting, Pfadfinderbewegung, "Eleusis", "Sokół-Macierz", "Skaut", Alles, was unser ist....[*Wszystko, co nasze...*] Andrzej Małkowski, Olga Drahonowska-Małkowska, Tadeusz Strumiłło, Józef Haller, Skole, Kosów, Polnischer Pfadfinderverband

Zusammenfassung

Der Artikel befasst sich mit der Lviv Zeit (1910–1914) im Leben von Ignacy Koziellewski (1882–1964) – Mitbegründer der polnischen Pfadfinderei, Autor des Gedichts "*Alles, was unser ist....[Wszystko, co nasze...]*", das zur Pfadfinderhymne wurde, Aktivist von "Eleusis" und "Sokol-Macierz", Herausgeber von "Skaut", eine fast vergessene Figur, die es verdient, dass man ihrer gedenkt.

Деятельность Игнация Козелевского во Львове и восточной Галичине (1882–1964)

Ключевые слова

Игнаций Козелевский, Львов, Галичина, скаутинг, гарцеровское движение, «Элевзис», «Сокул-Мацеж», «Скаут», *Все наше..*, Анджей Малковский, Ольга Драгоновская-Малковская, Тадеуш Струмилло, Юзеф Халлер, Сколе, Косов, Союз польских харцеров

Резюме

В статье описывается львовский период (1910–1914 гг.) в жизни Игнация Козелевского (1882–1964) – одного из отцов-основателей польского скаутинга, автора стихотворения «Все наше...» (польск. «Wszystko, co nasze...»), впоследствии ставшего гимном гарцеровского движения, деятеля обществ «Элевзис» и «Сокул-Мацеж», редактора журнала «Скаут», личности почти забытой, однако заслуживающей памяти.